

OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Yedi İklim Türkçe Orta Seviye Ders Kitabı ile Türkçeye Yolculuk Ders Kitabı Orta Seviye Okuma Etkinliklerinin Karşılaştırılmalı İncelenmesi

Lokman TANRIKULU¹, Mohammad Masih HANAFI²

Özet

Dil insanların yaratılışından bugüne kadar kendi duygularını ve düşüncelerini anlatmak için ve iletişim kurmak için en çok kullandıkları ve en temel iletişim aracıdır. Dil kullanımı ve öğreniminin temeli dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri üzerinden biçimlenir. Okuma becerisi dinleme ve konuşma becerilerinin öğrenilmesinden sonra ihtiyaç duyulan, okuyucu ve okunanları içeren akıcı bir işlemdir. Yabancı dil öğretiminde okuma becerisi diğer becerilerin edinilmesinde ve gelişmesinde büyük rol oynamakta ve bu beceri dil öğretiminde hem amaç hem diğer becerileri desteklediğinden araç da olabildiği için yabancı dil öğretiminde daha çok önem kazanmaktadır. Yabancı Dil olarak Türkçe öğretiminde en çok kullanılan ve temel materyal dil öğretimi için resmi kurumlar tarafından hazırlanmış ders kitaplarıdır. Ders kitaplarında temel dil becerileri olan dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerine ait etkinliklere yer verilmektedir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Kesit Eğitim Yayınları'nın Türkçeye Yolculuk orta seviye ders kitabı ile Yunus Emre Enstitüsü'nün Yedi İklim Türkçe orta seviye ders kitabının dinleme etkinlikleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. İncelenen ders kitaplarında dinleme etkinlikleri diğer temel dil becerilerini destekleyip desteklemediği, dinleme etkinliklerinin kültürel unsurlar içerip içermediği ve dinleme aşamasında ne tür dinleme etkinliklerine yer verildiği üzerinde durulmuştur. Çalışmada ders kitaplarının her ikisinin ünitelerinde bulunan dinleme etkinlikleri karşılaştırmalı incelenip elde edilen verilerin sonucunda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ders kitaplarının daha sistemli ve nitelikli hazırlanmasına katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar kelimeler: yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Türkçe öğretim seti, okuma, orta seviye, karşılaştırma

A Comparative Analysis of Intermediate Reading Activities of *Yedi İklim Turkish Intermediate Level Textbook* and *Türkçeye Yolculuk Textbook*

Abstract

Language is the most used and basic communication tool that people use to express their own feelings and thoughts and to communicate since its creation. The basis of learning language and its usage are shaped through four basic skills, listening, speaking, reading, and writing. Reading skill is a fluent process that includes the readers and readings and is needed after learning listening and speaking skills.

¹ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ltanrikulu@nevsehir.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-1862-8176>

² YÖ Yüksek Lisans Öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, masih.hanafi01@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8015-4493>

Reading skill plays a major role in the acquisition and development of other skills in foreign language teaching, this skill can be the main purpose and since it supports other language skills, it can be used as a tool and thus it gains more importance in foreign language teaching. The most used and basic materials in teaching Turkish as a Foreign Language are textbooks prepared by official institutions for language teaching. The textbooks contain activities related to listening, reading, speaking and writing skills, which are basic language skills. In this study, the listening activities of the Kesit Education Publications' Journey to Turkish (Türkçeye Yolculuk) intermediate level textbook and the Seven Climate Turkish (Yedi İklim Türkçe) intermediate level textbook of Yunus Emre Institute which are used in the teaching of Turkish as a foreign language were examined comparatively. The focus on examined textbooks was on whether listening activities support other basic language skills or not, whether listening activities include cultural elements or not, and what types of listening activities are included in the listening phase. In the study, the listening activities in the units of both textbooks were examined comparatively and as a result of the data obtained, it is expected that it will contribute to the more systematic and qualified preparation of textbooks in teaching Turkish as a foreign language.

Keywords: teaching Turkish as a foreign language, Turkish teaching set, reading, intermediate level, comparison

1. Giriş

Dil insanların yaratılışından itibaren bugüne kadar duygularını ve düşüncelerini anlatmak; birbirleriyle iletişim kurmak için kullandıkları en temel araç olmuştur. Aksan (1985,s.55) dili, duygu, düşünce ve isteklerin bir toplumda ses ve anlam bakımından ortak öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü ve çok gelişmiş sistem olarak tanımlamaktadır. Banguoğlu (1998, s.10) dili, insanların isteklerini anlatmak için kullandıkları, sesli işaret sistemi olarak tanımlar. Ergin (1998, s.1), dille ilgili insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir vasıta, kendisine özel kuralları olan ve bu kurallar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, bilinmeyen zamanlarda temeli atılmış gizli antlaşma sistemi ve seslerden oluşmuş sosyal bir kurum olduğunu beyan etmektedir.

Günümüz dünyasında unutulmaya yüz tutmuş veya eskisi kadar konuşulmayan diller ve konuşulan dillerden yaklaşık 3000 dilin konuşulduğu bilinmektedir. Ana dili dışında yabancı bir dili öğrenmek ilk zamanlarda siyaset, ticaret, kültür vb. amaçlıyken günümüzde teknoloji gelişimiyle insanların dünyanın her yerine ulaşabilmeleri mümkün hale gelmiş ve bu bağlamda yabancı dili öğrenmek önemli bir ekonomik sektöre dönüşmüştür.

Türkçe günümüzde çok ilgi duyulan ve yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenmek isteyenlerin sayısı artmakta ve Türkçe dünyanın birçok ülkesinde okullarda ve özel kurslarda öğretiminin en bariz örnekleri Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü ve devlet üniversitelerinde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleridir. Türkçeye karşı bu kadar ilgi Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi üzerine birçok çalışma yapılmış ve alanın daha yeni olduğu için de çalışmalar yapılmaktadır.

Bir dilin en temel becerisi sırasıyla dört temelden oluşmaktadır: a) dinleme, b) konuşma, c) okuma, d) yazma. Bu becerilerin her biri yabancı dil öğretiminde büyük bir öneme sahiptir. Dil becerileri arasında dinleme ve konuşma becerilerinden sonra gelişen okuma becerisinin dil öğretiminde ve öğreniminde inkar edilemez. Bir metnin okunduktan sonra anlaşılması ve yorumlanması anlamına gelen okuma becerisi dil öğretiminde ve öğreniminde hem bir araç hem bir amaç olabilir.

Özbay (2007, s.4) okuma becerisini, göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından değerlendirilmesi ve anlamlandırılması süreci şeklinde tanımlamaktadır. Alıcının metin karşısında yaptığı düşünsel etkinliktir (aktaran). Kayalan (2000, s.12) okuma becerisini bir yazar tarafından görsel uyarıcı biçiminde kodlanan anlamın okuyucunun aklında bir anlam çıkarmasını sağlayan bir etkileşim” şeklinde tanımlamaktadır.

Okuma becerisi günümüzde insanlar tarafından zevk için okuyabilmek veya bir yabancı dildeki yayınları okumak ve takip etmek açısından, akademik gelişmeleri sağlamak açısından önemli hale gelmiştir. Ayrıca iyi yazılmış ve anlaşılır metinlerin okunması dil öğrenim sürecini olumlu yönde etkiler ve hedef dildeki kelimeleri, deyimleri, atasözlerini ve dil bilgisi ile ilgili konuları kolay öğrenilmesini sağlar. Her insan bir metni okuma becerisi açısından farklı amaçla okumaktadır, bir metni okumadaki amaçlar okuma etkinliğine alışmak, bilgisini artırmak, söz varlığını artırmak, hedef dildeki deyim ve atasözlerini öğrenmek, etkili konuşmak vb. şekillerde olabilir ve bu amaçların bir metni okurken büyük bir önemi vardır. Akyol’un (2006, s.31) belirttiği gibi, okuma amaçları; okuyucunun kullanacağı stratejiyi seçmesi ve metinden neyi, ne kadar öğrenmek istediğini belirlemesi açısından hayli önemlidir.

Temel dil becerilerinde olan okuma becerisi ana dilinde önemli olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de bir hayli büyük öneme sahiptir. Yabancı dil öğretiminde okuma becerisinin diğer becerilerin edinilmesinde ve gelişmesinde büyük rolü vardır. Yabancı dil öğretiminde okuma becerisinin kazandırılması hedef dili öğrenen kişinin durumu ile yakından ilişkilidir çünkü kişi okuma becerisini bir metni okuyarak tümce bilgisini ve sözcük bilgisini artırmak için bir araç şeklinde kullanır. Okuma becerisi öncelikle anlamaya yönelik olması hedef dili öğrenmeyi olumlu yönde etkiler.

Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta seviye öğrenci ders kitabı ile Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti orta seviye ders kitabının okuma etkinlikleri karşılaştırılmıştır. Söz konusu kitaplardaki okuma etkinlikleri okuma etkinliklerinin diğer temel becerileri destekleyip desteklemediği okuma sürecine (okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası) uygun hazırlanıp hazırlanmadığı ve hangi etkinliklere yer verildiği ve okuma etkinliklerinin kültürel öğeler içerip içermediği üzerinde durulmuştur. Polat’a (2006, s.22) göre metinler işlenirken uygulanması gereken alıştırma modelinde üç aşama bulunmaktadır. Bu aşamalar literatürde okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası olarak adlandırılır.

Okuma Öncesi: Okumaya hazırlık aşamasıdır. Bu süreçte amaç metnin anlaşılmasının kolaylaştırılmasıdır.

Okuma Sırası: Okumanın gerçekleştiği aşamadır. Bu aşamada öğrencilerin anlama becerilerini geliştirebilecekleri üzerinde durulur.

Okuma Sonrası: Bu aşamada okuma metninden çıkılarak okuma metnine göre günlük hayata gidilir. Okuma metnine bağlı kalmadan kendi düşüncelerini söylemeleri beklenir. Okuma materyalleri olarak kullanılan metin sadece öğrencinin konuşmasına yardımcı olabilecek unsur olmalıdır.

2. Yöntem

2.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti orta seviye ders kitabı ile Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti orta seviye ders kitabını okuma etkinlikleri bakımından incelemek ve aşağıda belirtilen amaçlar doğrultusunda karşılaştırmaktır:

- 1) İncelenen kitaplarda yer alan okuma etkinliklerinde okuma sürecine (okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası) uygun hazırlanmış mıdır ve bu süreçte ne tür etkinlikler kullanılmıştır?
- 2) İncelenen kitaplarda yer alan okuma etkinlikleri dinleme, yazma, konuşma gibi diğer temel becerileri destekler nitelikte midir?
- 3) İncelenen kitaplarda yer alan okuma etkinliklerinde kültürel öğelere yer verilmiş midir?

2.2. Çalışmanın Metodu

Bu çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman inceleme, araştırma konusu ile ilgili bilgi içeren materyallerin analizidir. Doküman incelemesinde yazılı materyaller (kitaplar, dergiler, mektuplar, arşivler vb.) yanında görsel (resim, video vb.) materyaller de kullanılabilir (Metin, 2015, s.363). Bu çalışmada ilk olarak ilgili dokümanlar okunarak ortaya çıkan bilgiler tablolaştırılmıştır. Daha sonra bu tablolar doğrultusunda birtakım sonuçlara ulaşılmıştır.

2.3. Çalışmada İncelenen Kitaplar

Araştırmada Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde en çok kullanılan ders kitapları arasından seçilen Yedi İklim Türkçe öğretim seti orta seviye ve Türkçeye Yolculuk öğretim seti orta seviye ders kitapları incelenmiştir. Türkçe öğretiminde bu iki ders kitabından sıkça yararlanılması nedeniyle bu kitaplar örneklem olarak seçilmiştir.

2.4. Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, Türkiye’de bazı resmi kurumlar ve çeşitli dil öğretim merkezleri tarafından Türkçe öğretiminde sıkça kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim seti ile Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti B1 seviye ders kitaplarının ilk beş ünitesinde yer alan okuma etkinliklerinin incelenmesi ve karşılaştırılması ile sınırlandırılmıştır.

3. Bulgular

Yedi İklim Türkçe Öğretim seti B1 seviye ile Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti B1 seviye ders kitabı okuma etkinlikleri açısından incelenmiş olup her iki kitabın ilk 5 ünitesinde yer alan okuma etkinlikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 1. Ünitesinde ve Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 1. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri

Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 1. Ünite de Yer Alan Okuma Etkinlikleri	Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 1. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri
Ünite 1.	Ünite 1.
A. Siyaset ve İnsan <ul style="list-style-type: none">• “Dicle Kenarında Bir Koyunu Kurt Kapsa Hesabı Ömer’den Sorulur” isimli metni okuma ve metin ile ilgili doğru/yanlış soruları işaretleme, metin hakkında görüşlerini söyleme, metni kendi cümleleri ile anlatma ve	A. Fısıltı Haberleri <ul style="list-style-type: none">• “Genç İhtiyarlar” isimli metni okuma ve verilen başlıkları metinle eşleştirme• “Ekonomist Serdar Şenol Değerlendiriyor” isimli metni okuma ve metinle ilgili doğru/yanlış soruları

<p>metni sınıfta canlandırma</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gereklik kipi dil bilgisi konusu ile ilgili cümleleri okuma ve öğrenme • Gereklik kipi ile ilgili tablo halinde verilen cümleleri okuma ve yeniden yazma • Tablo halinde verilen sözleri okuma, fiillerle eşleştirme ve gereklik kipine uygun bir biçimde yazma • “Ünlü Siyasetçilerin İlginç Özellikleri” isimli metni okuma ve verilen cümleleri işaretleme • “Türkçe İle Hayata Yeniden Merhaba!” isimli metni okuma ve verilen konu ile ilgili görüşlerini söyleme • “Ey Oğul Beysin” isimli metni okuma ve metinle ilgili verilen konuyu yazma 	<p>işaretleme</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Dedikodu” isimli metni okuma, metin ile ilgili verilen soruları cevaplama ve tartışma
<p>B. Magazin Köşesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Tarık Akan’ın Ardından” isimli metni okuma, metin ile ilgili soruları cevaplama ve verilen kelimeleri eşleştirme • “40’a Yakın Ünlü İsimden O Kampanya İçin Destek” isimli metni okuma ve metin ile ilgili doğru/yanlış soruları işaretleme • Ortaçlar dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma • “Magazine Olan İlgi Artıyor” isimli metni okuma ve metindeki düşüncelere ilişkin sınıftakiler ile tartışma 	<p>B. Son Dakika</p> <ul style="list-style-type: none"> • “İletişim Araçları” isimli metni okuma, metin ile ilgili verilen soruları cevaplama ve doğru/yanlış soruları işaretleme • “Eskiden, Çok Eskiden” isimli metni okuma ve metin ile ilgili verilen konularla ilgili konuşma • “Haberler” isimli metni okuma ve verilen konuları resimlerle eşleştirme
	<p>C. Sosyal Medya</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Yetenek İşi” isimli metni okuma ve verilen cümleleri tamamlama • “Sosyal Medya” isimli metinde “Hayatı Paylaşıyoruz” ve “Hayattan Kopuyoruz” metinlerini okuma ve bu iki düşünce ile ilgili tartışma • Serbest Okuma etkinliğinde “Tellal” isimli metni okuma

Birinci amaca ilişkin bulgular

Tablo 1’e bakıldığında incelenen öğretim setlerinin her ikisinde daha çok okuma sonrası (metin sonrası düz, doğru/yanlış, var/yok soruları cevaplama etkinlikleri yanında verilen kelimeleri yerleştirme,) etkinliklere yer verilirken Türkçeye Yolculuk öğretim setinde bir etkinlikte okuma

öncesi etkinliğe yer verildiği, Yedi İklim Türkçe öğretim setinde okuma öncesi etkinliklere yer verilmediği ve her iki öğretim setinde de okuma sırası etkinliklere yer verilmediği belirlenmiştir.

İkinci amaca ilişkin bulgular

İncelenen iki kitapta okuma etkinliklerinde yer alan metin sonunda okuma becerisinin yanı sıra yazma becerisini de geliştirmeye yönelik kelimeleri resimlerle veya eş anlamlısıyla eşleştirme, cümle tamamlama, düşünceleri yazma gibi etkinliklere ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik drama şeklinde metni canlandırma metinde verilen konularla ilgili düşünceleri söyleme veya metin ile ilgili düşünceleri söyleme gibi etkinliklere yer verildiği bunların yanında Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma etkinlikleri dil bilgisi öğrenimini de desteklediği belirlenmiştir.

Üçüncü amaca ilişkin bulgular

Tablo 1'e bakıldığında Yedi İklim Türkçe öğretim setinde hedef kültüre ait bazı okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Mehmet Tatar, Hasan Kınalı, Serdar Şenol; Türkiye'de bulunan yerleşim adı olarak Kahramanmaraş, Türkiye'nin para birimi olan TL, Türkiye'de bulunan kurum ismi olan Borsa İstanbul ve Eski Türk Devletlerinde olan Tellallık mesleği anlatılmıştır. Türkçeye Yolculuk öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Ömer, Mehmet, Murat, Osman, Mustafa Kemal Atatürk; Türkiye'de bulunan yerleşim adı olarak İstanbul, Karşıyaka; Tarihe ait Osman Bey, Fatih Sultan Mehmet, Murat ve Mustafa Kemal Atatürk; Türk sinemasından Canım Kardeşim filmi ve TV kanalı CNN Türk'ten bahsedilmiştir.

Tablo 2: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 2. Ünitesinde ve Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 2. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri

Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 2. Üniteye Yer Alan Okuma Etkinlikleri	Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 2. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri
Ünite 2.	Ünite 2.
A. Hayvanların Dilinden <ul style="list-style-type: none">• “Tilki İle Leylek” isimli metni okuma, verilen soruları cevaplama ve metnin ana fikrini verilen atasözleri ile ilişkilendirme• “Minik Kuşun Öğüdü” isimli metni okuma, verilen karışık cümleleri metne göre sıralama, verilen soruları cevaplama, verilen sıfatları metnin karakterleri ile eşleştirme, metnin ana konularını yazma ve metin ile ilgili düşüncelerini söyleme• “Karga İle Tilki” isimli metni okuma, verilen sorular ile ilgili düşüncelerini söyleme ve kendi edebiyatı ile metni ilişkilendirme	A. Söyleşi <ul style="list-style-type: none">• “Türkü Baba” isimli metni okuma, verilen doğru/yanlış sorularını işaretleme ve kelimelerin anlamlarını eşleştirme• “Hat Sanatı (Hüsnühat)” isimli metni okuma, verilen konuyla ilgili konuşma ve yazma etkinliği•

<p>B. Bir Hikâye</p> <ul style="list-style-type: none"> • “İstekler Bir Diller Ayır” isimli metni okuma, verilen doğru/yanlış soruları işaretleme, metnin ana konularını cevaplama ve metindeki deyimleri anlamları ile eşleştirme • “Sağır Adamın Hasta Ziyareti” isimli metni okuma, verilen soruları cevaplama, verilen karışık cümleleri metne göre sıralama, verilen sıfatları metnin karakterleri ile eşleştirme ve metindeki deyimleri anlamları ile eşleştirme • Şimdiki zamanın hikâyesi dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve öğrenme 	<p>B. İş Görüşmesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Seyahat Danışmanları Arıyoruz” isimli panoyu okuma • “Yarın Buluşalım” isimli diyalogu okuma ve verilen cümleleri metne göre tamamlama • Adlaştırma dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve inceleme • “Metin Hoca’nın Ders notları” isimli metinleri okuma ve verilen konuyla ilgili konuşma • “İş Görüşmesi” isimli diyalogu okuma ve verilen soruları cevaplama • Öz geçmiş ile ilgili bilgileri okuma ve öz geçmişini yazma
	<p>C. Zevkler ve Renkler Tartışılmaz</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Yemek Kokusu” isimli metni okuma, verilen soruları cevaplama ve verilen konuyla ilgili düşünceleri söyleme • “Babam ve Oğlum” isimli metni okuma ve verilen var/yok sorularını işaretleme • Serbest okuma etkinliğinde “Tercüman-ı Ahval” isimli metni okuma

Birinci amaca ilişkin bulgular

Tablo 2’ye bakıldığında Tablo 1’de olduğu gibi incelenen öğretim setlerinde okuma sonrası (metin sonrası düz, doğru/yanlış, var/yok, çoktan seçmeli soruları cevaplama etkinlikleri yanında verilen kelimeleri yerleştirme) etkinliklere yer verilirken Türkçeye Yolculuk öğretim setinde bir etkinlikte okuma öncesi etkinliğe yer verildiği, Yedi İklim Türkçe öğretim setinde okuma öncesi etkinliklere yer verilmediği ve her iki öğretim setinde de okuma sırası etkinliklere yer verilmediği belirlenmiştir.

İkinci amaca ilişkin bulgular

İncelenen iki kitapta okuma etkinliklerinde yer alan metin sonunda okuma becerisinin yanı sıra yazma becerisini de geliştirmeye yönelik kelimeleri resimlerle veya eş anlamlısıyla eşleştirme, cümle tamamlama, düşünceleri yazma, metnin ana fikrini yazma, metnin özetini yazma gibi etkinliklere ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik metinde verilen konularla ilgili düşünceleri söyleme veya metin ile ilgili düşünceleri söyleme, metinde geçen hikâyeye veya masallara benzer kendi kültüründe olan masal veya hikâyeyi anlatma gibi etkinliklere yer verildiği ve Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma etkinlikleri dil bilgisi konusunu da desteklediği belirlenmiştir.

Üçüncü amaca ilişkin bulgular

Tablo 2’ye bakıldığında Yedi İklim Türkçe öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Neşet Ertaş, Muharrem Ertaş, Leyla, Metin, Agah Efendi, Şinasi...;Türkiye’de bulunan yerleşim adı olarak Kırşehir, İstanbul, Ankara, Sirkeci,

Ulus, Atatürk Bulvarı...;Türkiye’de bulunan kurum ismi olarak İstanbul Üniversitesi; Türkçe Kuruluş ismi olarak Konvoy Turizm, İFSAK İlleri Fotoğrafçılık Kursu;Türkçe yerel ağ adresi iskur.gov.tr;Türkçe kalıp sözleri olarak buyurun, hoş geldiniz, hoş bulduk, teşekkür ederim, rica ederim...;Türk mutfak kültürüne ait yemek isimleri olarak sarma, mantı, dolma, börek;Türk tarihine ait 1980 Askeri Darbesi; Türk Tiyatro eseri olarak Şair Evlenmesi ve Türk tarihinde yer alan ilk özel gazetenin adı Tercüman-ı Ahval kullanılmıştır.Türkçeye Yolculuk öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe kalıp sözleri olarak buyurun, günaydın, geçmiş olsun, aslan kesilmek, iş işten geçmek, ağzının suyu akmak...kullanılmıştır.

Tablo 3: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 3. Ünitesinde ve Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 3. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri

Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 3. Ünite de Yer Alan Okuma Etkinlikleri	Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 3. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri
Ünite 3.	Ünite 3.
<p>A. Nasıl Bir İş Yeri</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Ahmet’in İsteği” isimli diyalogu okuma, verilen çoktan seçmeli soruları cevaplama, metindeki konu ile ilgili düşüncesini söyleme ve verilen kelimelerin anlamını metne göre tahmin etme • Şart kipi dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve öğrenme • “Uluslararası İş Kültürü: Hangi Ülkede Nasıl Davranmalıyız?” isimli metni okuma ve verilen doğru/yanlış ve çoktan seçmeli soruları işaretleme • Konuşma etkinliğine ait “Türkiye’de Tatil Günleri” isimli metni okuma 	<p>A. Eğitim Şart</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Büyük Heyecan” isimli metni okuma, verilen kelimeleri anlamlarıyla eşleştirme ve cümleleri metinle ilişkilendirme • Diyalogu okuma ve tamamlama • Dilek kipi dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve inceleme • “Hayatımızdaki ‘Keşke’ler...” isimli metni okuma ve inceleme • “Yaren Üniversiteye Kayıt Yaptırıyor” isimli metni ve web sayfasını okuma ve verilen doğru/yanlış sorularını işaretleme • “Yaren’in Fakültesi” isimli metni okuma ve verilen var/yok sorularını cevaplama • “Üniversitemizdeki İmkânlar” isimli metni okuma ve verilen doğru/yanlış sorularını işaretleme
<p>B. İş Toplantıları</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Daha Verimli Toplantılar Yapmak İçin On İpucu” isimli metni okuma, verilen çoktan seçmeli soruları işaretleme ve verilen cümlelerdeki boşlukları doldurma • Dilek kipi dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve öğrenme • “Ödev Sorunu” isimli metni okuma, dilek ve şart anlamı olan kelimeleri bulma ve yazma • “İş Gezisine Çıkarken Bavulunuzda Neler Olmalı?” isimli metin okuma ve verilen doğru/yanlış soruları işaretleme 	<p>B. Bir Lisan Bir İnsan</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Dil Ne Taşır?” isimli diyalogu okuma ve verilen kelimeleri anlamları ile eşleştirme • Dilek kipi dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve inceleme • Diyalogu okuma ve tamamlama

C. Kitap Kurdu

- “Kitap Okumanın Faydaları” isimli metni
- “En Değerli Ödülüm” isimli metni okuma ve verilen konu ile ilgili konuşma
- “Kitap Okuyorum, Hem de Çok Hızlı” isimli metni okuma ve verilen soruları cevaplama
- Serbest okuma etkinliğinde “Türklerde Kitap Ciltleme Sanatı” isimli metni okuma

Birinci amaca ilişkin bulgular

Tablo 3’e bakıldığında incelenen öğretim setlerinin her birinde okuma sonrasında (metin sonrası düz, doğru/yanlış, var/yok, çoktan seçmeli soruları cevaplama etkinlikleri yanında verilen kelimeleri yerleştirme) daha çok etkinliklere yer verilirken her iki öğretim setinde de okuma öncesi etkinliklere ve okuma sırası etkinliklere yer verilmediği belirlenmiştir.

İkinci amaca ilişkin bulgular

İncelenen iki kitapta okuma etkinliklerinde yer alan metin sonunda okuma becerisinin yanı sıra yazma becerisini de geliştirmeye yönelik kelimeleri resimlerle veya eş anlamlısıyla eşleştirme, cümle tamamlama, metnin ana fikrini yazma, boşluk doldurma gibi etkinliklere ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik metinde verilen konularla ilgili düşünceleri söyleme veya metin ile ilgili düşünceleri söyleme gibi etkinliklere yer verildiği ve Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma etkinlikleri dil bilgisi konusunu da destekler nitelikte olduğu belirlenmiştir.

Üçüncü amaca ilişkin bulgular

Tablo 3’e bakıldığında Yedi İklim Türkçe öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Yaren, Mustafa, Arif, Ali, Mehmet, Hakan Güçlü...; Türkiye’de bulunan yerleşim adı olarak İstanbul, Antalya, Sirkeci, Ulus, Atatürk Bulvarı...; Türkiye’de bulunan kurum ismi olarak İstanbul Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi...; Türkçe kalıp sözleri olarak selamün aleyküm, aleykümselem; Yabancılarla Türkçe tarihçesi Kaşgarlı Mahmut- Divanü Lügati’t Türk; Türklerde kitap ciltleme sanatının tarihçesi; Doğu Türkistan’ın ismi ve Eski Türk devleti olan Uygur Türkleri anlatılmıştır. Türkçeye Yolculuk öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Ahmet, Melike, Ömer; Türkçe kalıp sözleri olarak merhaba, nasılsın, iyiyim, buyurun, zam yapmak, Allah yolunu açık etsin, işin içinden çıkamamak...; Türkiye’deki tatil günleri geleneğinden ve Türklerin çay sevgisinden bahsedilmiştir.

Tablo 4: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 4. Ünitesinde ve Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 4. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri

Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 4. Üniteye Yer Alan Okuma Etkinlikleri	Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 4. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri
Ünite 4.	Ünite 4.
A. Her Şeyin Başı Sağlık <ul style="list-style-type: none">• “Sağlıklı Beslenme” isimli metni	A. Türkçe Öğreniyorum <ul style="list-style-type: none">• “Kafede” isimli metni okuma ve

<p>okuma, verilen cümleleri metne göre tamamlamak ve verilen çoktan seçmeli soruları işaretleme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verilen karikatürleri inceleyip okuma, verilen deyimleri anlamları ile eşleştirme ve deyimleri cümlede kullanma • “TRT 1 Radyosu Sunar: Sağlıklı Beslen, Sağlıklı Yaşa” isimli diyalog metnini okuma ve verilen çoktan seçmeli sorularını metne göre cevaplama • “Dünyada Yemek Kültürü” isimli metni okuma ve kendi ülkesindeki mutfak ve yemek kültürü ile ilgili kompozisyon şeklinde yazma ve tamamlama etkinliği 	<p>verilen cümleleri metne göre tamamlama</p> <ul style="list-style-type: none"> • -dan beri dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve inceleme • Diyalogu okuma ve verilen soruları diyaloga göre cevaplama • “Kültür Elçileri Türkiye’de” isimli metni ve verilen soruları metne göre cevaplama • “Yunus Emre Enstitüsü Üsküp” isimli metni okuma ve verilen var/yok sorularını metne göre işaretleme • “Kayıt Bürosunda” isimli diyalogu okuma ve verilen soruları diyaloga göre cevaplama
<p>B. Sağlık İçin Spor</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Hayatın Her Anında Spor” isimli metni okuma, verilen soruları metne göre cevaplama ve doğru/yanlış sorularını işaretleme • İşteş fiiller dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuyup öğrenme ve verilen kelimelerle cümle kurma • “Haydi Spora” isimli diyalogu okuma ve verilen çoktan seçmeli ve doğru/yanlış sorularını işaretleme 	<p>B. Evim Evim, Güzel Evim</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Bir Ömür” isimli metni okuma ve metni özetleme • “Altınkanat Müteahhit” isimli ilan panosunu okuma ve ilanlar ile ilgili verilen cümleleri uygun bir şekilde işaretleme • “Hangisini Alalım?” isimli diyalog ve metni okuma ve verilen kelimeleri metindeki boşluklara doldurma
	<p>C. Garanti Belgesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Sürpriz!” isimli metni okuma ve verilen soruları cevaplama • “Garanti Belgesi” isimli diyalogu okuma ve verilen soruları cevaplama • “Altın kanat Buzdolabı içim Garanti Belgesi” isimli belgeyi okuma • “Buzdolabı Kullanım Talimatı” isimli metni okuma ve verilen soruları cevaplama • “Bir Gazete Haberi” isimli haberi okuma • “Elektrik Kazalarına Karşı Neler Yapılmalı?” isimli gereklilik kipi dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma ve verilen soruları cevaplama • Serbest okuma etkinliğinde “Ömrün Garanti Belgesi Var mı?” isimli metni okuma

Birinci amaca ilişkin bulgular

Tablo 4'e bakıldığında Tablo 1 ve 2'de olduğu gibi incelenen iki öğretim setinde okuma sonrası (metin sonrası düz, doğru/yanlış, var/yok, çoktan seçmeli soruları cevaplama etkinlikleri yanında verilen kelimeleri yerleştirme) etkinliklere yer verilirken Türkçeye Yolculuk öğretim setinde iki etkinlikte okuma öncesi etkinliğe yer verildiği, Yedi İklim Türkçe öğretim setinde okuma öncesi etkinliklere yer verilmediği ve her iki öğretim setinde de okuma sırası etkinliklere yer verilmediği belirlenmiştir.

İkinci amaca ilişkin bulgular

İncelenen iki öğretim setinde okuma etkinliklerinde yer alan metin sonunda okuma becerisinin yanı sıra yazma becerisini de geliştirmeye yönelik kelimeleri resimlerle veya eş anlamlısıyla eşleştirme, cümle tamamlama, metni tamamlama, boşluk doldurma gibi etkinliklere ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik metin ile ilgili düşünceleri söyleme ve metni özetleme gibi etkinliklere yer verildiği ve Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma etkinlikleri dil bilgisi konusunu da desteklediği belirlenmiştir.

Üçüncü amaca ilişkin bulgular

Tablo 4'e bakıldığında Yedi İklim Türkçe öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Mustafa, Asuman, Kemal, Filiz, Yaren...; Türkiye'de bulunan yerleşim adı olarak Kayseri, İstanbul, Ankara, İzmir, Muğla, Gaziantep, Adıyaman...; Türkiye'de bulunan kurum ismi olarak Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezi; eğitim programı olan Türkçe Yaz Okulu Programı; Türkiye'de bulunan cami saray isimleri olarak Topkapı Sarayı, Kapalı Çarşı, Sultan Ahmet Camisi, Eyüp Sultan...; Türkçe kalıp sözleri olarak buyrun, hoş geldiniz, hoş bulduk, teşekkür ederim, rica ederim, güle güle kullan, komşu komşunun külüne muhtaçtır...; Türk el sanatlarından çanak-çömlek; özel bir gün olarak Yaren Gecesi; Türkçenin tarihinden ve Türkiye'nin stratejik konumundan bahsedilmiştir. Türkçeye Yolculuk öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Numan Ayyıldız, Zehra, Mustafa, Burak, Ezgi; Türkçe kalıp sözleri olarak ölçüyü kaçırmak, yol izlemek, kulak vermek, zayıf düşmek, zayıf düşmek, hoş geldiniz, hoş bulduk, yol açmak, iyi günler...; kültürel unsurlara rastlanmıştır.

Tablo 5: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 5. Ünitesinde ve Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 5. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri

Türkçeye Yolculuk Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 5. Üniteye Yer Alan Okuma Etkinlikleri	Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı 5. Ünitesinde Yer Alan Okuma Etkinlikleri
Ünite 5.	Ünite 5.
A. Acele Kan Aranıyor <ul style="list-style-type: none">• “Ülkelere Göre Trafik Kazaları” isimli metni okuma ve verilen çoktan seçmeli ve doğru/yanlış sorularını işaretleme• “Trafik Kazaları” isimli metni okuma; verilen soruları cevaplama, verilen kelimelerin eş anlamlısını ve var/yok ve doğru/yanlış sorularını metne göre işaretleme• “Kan Bağışı” isimli diyalogu okuma,	A. Biyografi <ul style="list-style-type: none">• “Parmaklarıyla Gören Adam” isimli metni okuma ve verilen var/yok sorularını metne göre işaretleme• “Sanat Galerisi” isimli diyalogu okuma ve verilen cümleleri diyalogdaki kişiler ile ilişkilendirip işaretleme

<p>verilen cümleleri diyalogdaki boşluklara yerleştirme, verilen doğru/yanlış sorularını ve verilen kelimelerin eş anlamlısını işaretleme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edilgen çatı dil bilgisi konusu ile ilgili verilen cümleleri okuma 	
<p>B. Trafik Kuralları</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Trafikte 10 Temel Kural” isimli metni okuma, verilen doğru/yanlış sorularını ve kelimelerin eş anlamlısını işaretleme • “Araç Bakımı” isimli metni okuma, verilen doğru/yanlış sorularını ve kelimelerin eş anlamlısını işaretleme • “Trafik Cezası” isimli diyalogu okuma, verilen soruları cevaplama ve doğru/yanlış sorularını metne göre işaretleme 	<p>B. Yağmur Adam</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Yağmur Adam” isimli metni okuma ve verilen cümleleri metinde bahsedilen kişiler ile ilişkilendirip işaretleme • Bir önceki metnin devamı olarak verilen etkinlikte verilen ifadeleri metinde altı çizilen ifadelerin yerine gelebilecekleri seçme
	<p>C. Zor Hayatlar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metni okuma, metne uygun başlık yazma ve verilen soruları cevaplama • “Nasıl Yardım Ederiz?” isimli metni okuma ve verilen doğru/yanlış sorularını metne göre işaretleme • Serbest okuma etkinliğinde “Aşık Veysel Şatıroğlu” isimli metni okuma

Birinci amaca ilişkin bulgular

Tablo 5’e bakıldığında Tablo 1 ve 2’de olduğu gibi incelenen iki öğretim setinde okuma sonrası (metin sonrası düz, doğru/yanlış, var/yok, çoktan seçmeli soruları cevaplama etkinlikleri yanında verilen kelimeleri yerleştirme) etkinliklere yer verilirken her iki öğretim setinde de okuma öncesi etkinliklere ve okuma sırası etkinliklere yer verilmediği belirlenmiştir.

İkinci amaca ilişkin bulgular

İncelenen iki öğretim setinde okuma etkinliklerinde yer alan metin sonunda okuma becerisinin yanı sıra yazma becerisini de geliştirmeye yönelik kelimeleri resimlerle veya eş anlamlısıyla eşleştirme, boşluk doldurma, başlık yazma gibi etkinliklere yer verildiği ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik bir etkinliğe yer verilmediği gözlenip ve Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma etkinlikleri dil bilgisi konusunu da desteklediği belirlenmiştir.

Üçüncü amaca ilişkin bulgular

Tablo 5’e bakıldığında Yedi İklim Türkçe öğretim setinde hedef kültüre ait bazı okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Eşref Armağan, Ömer, Yaren, Aşık Veysel Şatıroğlu; Türkiye’de bulunan yerleşim adı olarak İstanbul-Fatih, Sivas, Şarkışla, Sivrialan; Türkçe eser isimleri olarak Deyişler, Sazımdan Sesler, Dostlar Beni Hatırlasın; Türkçeye Yolculuk öğretim setinde hedef kültüre ait okuma etkinliklerinde Türkçe insan ismi olarak Mehmet, Abdullah; Türkçe kalıp sözleri olarak hayatını kaybetmek, canlarından olmak, meydana gelmek, birbirine

girmek, yol açmak, iyi günler, başa gelen çekilir...; Türkiye’de bulunan yer adı olarak Edirne, Keşan, Sanayi Kavşağı,...; Türkiye’de bulunan kurum adı olarak Keşan Devlet Hastanesi, Türk Kızılayı kültürel unsurları göze çarpmaktadır.

4. Sonuç

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi tarihçesine baktığımız zaman bu alanda herkesçe bilinen ilk çalışmanın Kaşgarlı Mahmut’a ait Türk Dilleri Sözlüğü anlamına gelen Divanü Lügati’t Türk olduğu görülmektedir. 11. yy sonlarında doğru yazılan bu eserden sonra yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerinde birçok çalışma yapılmış ve yapılmaktadır. Türkçenin sistemli bir şekilde öğretimi 20. yy sonlarına doğru kuramsal bir şekilde TÖMER ile ele alınmaya başlanmıştır. Daha sonraları dil öğretimi beceriler öğretimi olarak gelişme göstermiştir.

Gün, Yalçın ve Memiş (2017) yaptıkları çalışmada iki farklı dilin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının temel dil becerilerinden anlama becerisi olan dinleme becerisini ele almış ve bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Yedi İklim öğretim seti ve yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kullanılan New English File öğretim setini dinleme etkinliklerini incelemişler ve bu çalışmanın sonucunda Yedi İklim öğretim setinin anlama becerisine ait etkinliklerin yanında anlatma becerilerini de geliştirecek unsurlara yer verilmiştir.

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretim kaynakları olan Yedi İklim Türkçe öğretim seti ve Türkçeye Yolculuk öğretim setinde yer alan anlama becerisi olan okuma etkinlikleri diğer temel becerileri destekleyip desteklemediği, okuma sürecine (okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası) uygun hazırlanıp hazırlanmadığı ve hangi etkinliklere yer verildiği ve okuma etkinliklerinin kültürel öğeler içerip içermediği yönden, karşılaştırmalı bir şekilde incelenmiştir. Çalışmadaki tablolara bakıldığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan kaynaklar çalışmada verilen tablolara göre incelendiğinde Yedi İklim öğretim setinde okuma öncesine ait herhangi bir etkinliğe rastlanmamış ve okuma öncesi aşaması ihmal edilmiştir. Fakat Türkçeye Yolculuk öğretim setinde iki okuma etkinliğinde okuma öncesi etkinliğe rastlanmıştır. Yedi İklim öğretim setinde bazı etkinliklerde okuma sırası etkinliklere yer verilirken Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma sırası etkinliklere rastlanmamıştır. Her iki öğretim seti de daha çok okuma sonrası aşamasına yönelik etkinliklerden oluştuğu gözlenmiştir. İncelenen kaynaklarda okuma etkinlikleri çeşitlilik göstermesi açısından her iki öğretim setinde farklı okuma etkinliklerine yer verilmiştir. Ayrıca Türkçeye Yolculuk öğretim setinde okuma etkinliklerinin Yedi İklim Türkçe öğretim setine nazaran sayıca fazla olduğu söylenebilir.
- Dil öğretiminde temel dil becerileri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmaya ait etkinliklerin birbiriyle ilişkili olması öğretimin ve öğrenimin tam ve daha etkin gerçekleşmesinde olumlu sonuç alınmasını sağlamaktadır. İncelenen her iki ders kitabında okuma etkinliklerine bakıldığında okuma becerisinin yanı sıra yazma ve konuşma becerilerini de geliştirecek nitelikte olan etkinlikler rastlanmıştır, ayrıca Türkçeye yolculuk öğretim setindeki okuma becerisine ait dil bilgisi becerisini de destekleyecek ve geliştirecek nitelikte etkinliklere rastlanmıştır.
- Kaplan (2019, s.154) dil deyince, konuşulan ve yazılan bütün kelime ve cümlelerin anlaşılmasını ileri sürmekte ve dili kültürün temeli olduğunu söyleyerek bir milletin dili ile ifade ettiği bütün sözlü ve yazılı her şey o dilin kültür kavramına girmektedir. Yabancı bir dili öğrenmek aynı zamanda o dilin kültürünü de öğrenmek anlamına gelmektedir. Her dil aşka bir dilden farklı olduğuna göre her dil farklı bir kültürün taşıyıcısıdır. Dili ve

kültürü birbirinden ayırmak mümkün değildir çünkü kültür olmadan dil olmaz ve dil olmadan da kültür aktarılmayıp kaybolur. Yedi İklim Türkçe Öğretimi B1’de özellikle devlet, dil, edebiyat / sanat, halk kültürü, tarih kültür ögesi bilgilerinin yoğunlukta olduğu görülmüştür. Devlet kültür ögesinde iş, eğitim, çeşitli bayramlar, Atatürk ve Atatürk’le ilgili bilgiler ve görseller sunulmuştur. Dil kültür ögesinde Türkçenin bazı özellikleri, ilk Türk dilbilimcisi Kaşgârlı Mahmut ve ünlü eseri Dîvânu Lugât’it- Türk, özelliği, hazırlanış amacı, yabancılara Türkçe öğretimi, Yunus Emre Enstitüsü, kuruluş amacı, merkez ve şubeleri, işleyişi ve bilgileri vardır. Edebiyat / sanat kültür ögesinde yerli filmler, yönetmen ve oyuncular, gösteriler, çeşitli kitaplar ve yazarları, Neşet Ertaş ve eserleri, Âşık Veysel Şatıroğlu, eserleri sunulmuş özellikle Türklerde önemli yer tutup ciddi sanatlar hâline gelen hat-çini, çanak, çömlek, ciltçilik sanatlarına yer verilmiş. Tarih ögesinde Eyüp Sultan Camisi, Sultan Ahmet Camisi, Topkapı Sarayı, Kapalı Çarşı ve tellallık mesleği ile ilgili bilgileri bulunmaktadır. Yiyecek ve içeceklerle ilgili menemen, sarma, börek, dolma, mantı ve Türk kahvesi anlatılmıştır. Türkçeye Yolculuk Öğretim seti B1’de ise dil asıl kültür ögesinde herhangi bir kültür ögesine rastlanmamıştır. Edebiyat / sanat kültür ögesinde yerli filmlerden Canım Kardeşim filmi, yönetmen ve oyuncular, tilki ile leylek; minik kuşun öğüdü türünden hikâyelere yer verilmiş. Halk kültürü ögesinde herhangi bir kültürel ögeye rastlanmamış. Tarih tarihe ait Osmanlı Devleti’nin kurucusu ve Osmanlı hükümdarlarından Osman Bey, Fatih Sultan Mehmet, Sultan Murat ve Türk Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Yiyecek ve içeceklerle ilgili herhangi bir kültürel ögeye rastlanmamıştır. Bunların yanında her iki kaynakta da kalıp sözlere yer verilmiştir. Dolayısıyla her iki kaynağa bakıldığında Yedi İklim Türkçe öğretim setinin Türkçeye Yolculuk öğretim setinden en yeni öğretim seti olduğu, buna rağmen kültürel unsurlar açısından daha zengin olduğu söylenebilir.

Kaynaklar

- Aksan, D. (1988). Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle, Dilbilim. Ankara: TDK Yayınları.
- Banguoğlu, T. (1998). Türkçenin Grameri. Ankara: TDK Yayınları
- Ergin, M. (1998). Türk Dil Bilgisi. Ankara: Bayrak Basım/Yayım
- Gültekin, İ., Kalfa, M., Mete, F., Atabey, İ., Eryiğit, A. & Kılıç, U. (2015). Yedi İklim Türkçe Orta Seviye Ders Kitabı. Ankara: Yunus Emre Enstitüsü Yayınları.
- Gültekin,İ. & Melanlıoğlu, D. (2017). Türkçeye Yolculuk Türkçe Öğretim Seti Orta Seviye Ders Kitabı. İstanbul: Kesit Yayınları
- Gün, M., Yalçın, Ç. & Memiş, M.R. (2017). The comparison of listening activities of basic level textbooks used in teaching two different languages as foreign languages, International Journal of Language Academy, 5(7), 387-403.
- Günay, D. (2003). Metin Bilgisi. İstanbul: Multilingual Yayınları.

Kaplan, M. (2010). Kültür ve dil (26. baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Kayalan, M. (2000). Etkili ve Hızlı Okuma Sanatı. Alfa Basım Yayım

Metin, M. (2015). Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.

Özbay, M. (2007). Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II. Öncü Kitap.

Polat, T. (2006). Okur odaklı bir yaklaşımla yazın eğitimi. Milli Eğitim Dergisi, 169, 1-7.